

Με το σπαθί στο χέρι και με το τουφέκι: Ο Κασομούλης και η πολιορκία του Μεσολογγίου

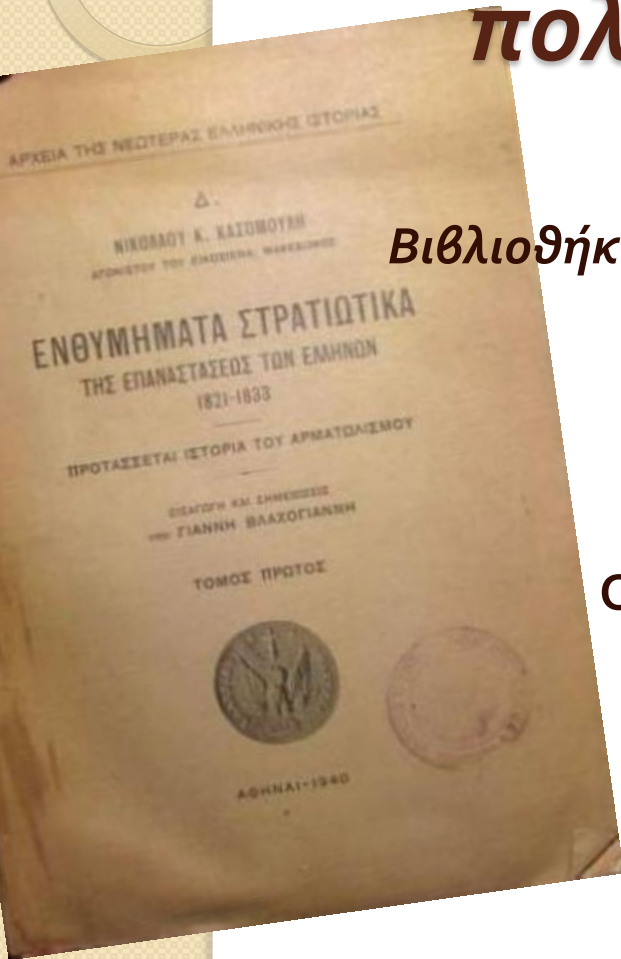
Διαδικτυακή διάλεξη

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Ιονίου Πανεπιστημίου

Παρασκευή 5 Νοεμβρίου 2021

Αλέξης Πολίτης

Ομοτ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης

Χωρία (1/3)

Ο σκοπός του Κιουταχή ήτον να προχωρέσει έως να φθάσει εις το [εδικόν μας] ύψωμα, ώστε να ξανοίξει τα πλευρά του φρουρίου, και τότες να στήσει τα πολυβόλα ψηλά εις τον προμαχώνα του, και να μας διώξει από το οχύρωμα, να μας υστερήσει το νερόν, και υποχωρούντες, να ορμήσουν καθ' ημών. Επειδή απότυχεν εις τας εφόδους του, αυτό τον συμβούλευσαν οι μηχανικοί. Δεν ήξευραν όμως την τέχνην της φρουράς, και απατήθησαν. Η φρουρά είχε συνηθίσει να βαστά το τσαπί, το φκυάρι και το ντουφέκι εις το χέρι. [Ό,τι ημπορούσε] να δίδει άνεσιν εις τον εαυτόν της, ήτον να τρέχει από τον πόλεμον εις την εργασίαν, και από την εργασίαν εις τον πόλεμον. Ιδού η διασκέδασίς των, και το σπαθί εις την μέσην –ή το γιαταγάνι εις το ζωνάρι, με τες πιστόλες– να έχει σιμά του το πετσι (τομάρι) να ζυμώνει, να ψήνει το ψωμί, το γουδί δια την σκορδαλιάν του (να δροσίζεται), να μαγειρεύει κανένα ψαράκι, εις την θέσιν του, και νύκτα-ημέρα ακουράστως να εργάζεται.

Χωρία (2/3)

Αξιωματικοί, στρατιώται, αμίμητοι δια την καρτερίαν, αμίμητοι δια την αφοβίαν, αμίμητοι δια την κακοπάθειαν και κόπους, αμίμητοι δια την ομόνοιάν των τότες, δεν ήξευρεν με τί να τους παρομοιάσει κανένας. Ημπορούσες να τους παρομοιάσεις με τα πλέον άγρια ζώα –τα πλέον τρομερά και σκληρά, την ώραν του πολέμου με τους εχθρούς– και αγγέλους αναμεταξύ των. Δεμένα τα μανίκια των υποκαμίσων των όπισθεν εις τες πλάτες, με τους βραχίονας έξω, τρέχοντες να δώσουν βοήθειαν όπου ακούγετο αυξανόμενος ο πόλεμος· έτρεχαν ωσάν τυφλοί εις την φωτιάν. Αυτός ήτον ο χαρακτήρ ο πολεμικός. Η παραμικρά δραστηριότης να ακολουθούσεν, ως προς τον ντουφεκισμόν εις κανέναν των προμαχώνων, άφηναν όλοι τα γουδιά τους, τους τεντζερέδες, τα πετσιά, την καλύβα, την κάπα, και έτρεχαν αφρισμένοι να πιουν αίμα. Οι τοποθετημένοι εις εκείνον τον προμαχώνα, μόλις πυροβολούσαν το πρώτον, και πλέον η συρροή δεν τους έδιδεν αράδα να πυροβολήσουν κατά των εχθρών.

Χωρία (3/3)

Παύοντα ο δραστήριος πόλεμος, εδιηγείτο ο καθείς τα παράξενα της συμπλοκής· άλλος εδώ γελούσεν, άλλος εκεί· άλλος λαλούσεν, άλλος τραγουδούσεν, άλλος χόρευεν, και επειδή οι Τούρκοι ήτον τόσον πλησίον και τα άκουγον, [η ευθυμία των] τους εσκλήρυνεν, και λύσιαζαν περισσότερο, από την μανίαν των.

Τον πληγωμένον τον έπαιρναν αμέσως πέντε-δέκα συνδρόφοι του – τον συνόδευαν χαιρόμενοι. Η μεγαλυτέρα αισχύνη ήτον να δακρύσει ή να κλαύσει· ή να παραπονεθεί ο πληγωμένος, ή να ειπεί αχ, τον πονεί! Ύβριζαν περισσότερο οι πληγωμένοι, διότι δεν ήτον εις κατάστασιν να πάρουν το δίκαιόν τους, παράγγελλαν τους άλλους να το πάρουν (να εκδικηθούν δηλαδή). Αν φονεύετο κανένας, άκουγες όλους: «Γάμος χωρίς σφαχτά δεν γίνεται». Τούτο είναι κοινή παροιμία εις τα παλικάρια των Ελλήνων παλαιόθεν. Τον έθαπταν, τον συγχωρούσαν, και πάλιν την εργασίαν και τον πόλεμον, αμέσως. (Οι πληγωμένοι απέθνησκον.)

Ο πόλεμος είχε καταντήσει εις την ακοήν ωσάν μία μουσική, και τόσον είναι αληθινόν, ώστε αν κανένα μεσημέρι από την ζέστην έπαυαν τα δύο μέρη, ήτον το παν εις αθυμίαν.